

**ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ «УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА»**

Циклова комісія з архітектури, будівництва та дизайну

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Фахового коледжу

ЗВО «Університет Короля Данила»

Володимир ЯСЛИК

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ
для здобувачів 2 курсу

Галузь знань: 02 Культура і мистецтво

Спеціальність: 022 Дизайн

Спеціалізація: 022.01 Графічний дизайн

Освітньо-професійна програма: «Графічний дизайн»

Освітньо-професійний ступінь – *фаховий молодший бакалавр*

Івано-Франківськ, 2024

Розробник:
ЛЕВИЦЬКА Роксолана Романівна – викладач циклової комісії з архітектури, будівництва та дизайну Фахового коледжу ЗВО «Університет Короля Данила», спеціаліст.

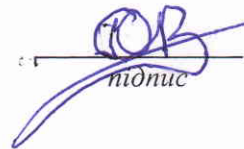
Розглянуто та схвалено на засіданні циклової комісії з архітектури, будівництва та дизайну Фахового коледжу ЗВО «Університет Короля Данила» протокол № 1 від «28» серпня 2024 р.
Голова циклової комісії

підпис

Катерина ГУСАР

Схвалено методичною радою Фахового коледжу ЗВО «Університет Короля Данила» протокол № 1 від «29» серпня 2024 р.
Голова методичної ради

підпис

Олег КЛІЩ

ЗМІСТ

ВСТУП	3
1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ	3
2. СКЛАДОВА НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ	5
3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ	5
3.1. Тематичний план проходження навчальної практики	5
3.2. Зміст завдань навчальної практики	6
3.3. Індивідуальні завдання навчальної практики	7
3.4. Тематика індивідуальних завдань	8
3.5. Підведення підсумків практики	8
4. ОBOB'ЯЗКИ ТА ПРАВА ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ НА ПРАКТИЦІ	9
5. ОBOB'ЯЗКИ КЕРІВНИКА ПРАКТИКИ ВІД ЗАКЛАДУ ОСВІТИ	9
6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ	10
7. ТЕХНІКА БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС ПРОХОДЖЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ	14
РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	15

...

ВСТУП

Навчальна практика студентів Фахового коледжу ЗВО «Університет Короля Данила» (далі – *Фаховий коледж*) є обов'язковою складовою освітньо-професійної програми «Графічний дизайн» спеціальності 022 Дизайн за спеціалізацією 022.01 Графічний дизайн під час проходження котрої студенти здобувають первинний практичний досвід, що має велике значення у підготовці дизайнерів відповідно до освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра.

Навчальна практика є наступним етапом після практичних занять, що забезпечує перехід від теоретичного навчання до професійної діяльності та проводиться в аудиторіях Фахового коледжу забезпечуючи виконання освітньо-професійної програми «Графічний дизайн».

Порядок організації, проведення, підбиття підсумків та узагальнення результатів навчальної практики здобувачів освіти визначає Положення про практичну підготовку здобувачів фахової передвищої освіти, а також розділ XI Положення про організацію освітнього процесу у Фаховому коледжі ЗВО «Університет Короля Данила».

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

Головною метою навчальної практики здобувачів, які здобувають освітньо-професійний ступінь фахового молодшого бакалавра із спеціальності 022 Дизайн за спеціалізацією 022.01 Графічний дизайн є практична підготовка студентів, зокрема, поглиблення й закріплення практичних та теоретичних знань зі спеціальних дисциплін, формування та розвиток у студентів професійного вміння приймати самостійні рішення в умовах професійної діяльності, оволодіння практичними навичками.

У процесі практики здобувач повинен одержати достатній обсяг практичних знань й умінь.

Основними **завданнями** навчальної практики є:

- сприяння професійній адаптації здобувачами освіти Фахового коледжу до обраної спеціальності;
- закріплення і поглиблення одержаних здобувачами освіти Фахового коледжу освіти теоретичних знань;
- отримання практичних умінь і навичок за обраною спеціальністю;
- надбання і вдосконалення здобувачами освіти Фахового коледжу професійних умінь і навичок з дисциплін спеціалізації;
- адаптація студентів Фахового коледжу до реальних умов діяльності за спеціальністю;
- виховання потреби систематичного оновлення своїх знань та творчого застосування їх у практичній діяльності (відобразити світлотінь та кольорову гаму в природному середовищі, створити серію швидких ескізів різних об'єктів або краєвид для покращення навичок спостереження та композиції, перспективи та пропорцій)

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати: специфіку технік та художніх матеріалів, що застосовуються під час навчальної практики теоретичний матеріал: розуміти основні концепції, теорії та принципи дизайну.

вміти: застосовувати знання на практиці: використовувати знання для виконання завдань (правильного користуватися виражальними засобами (правильно організувати картинну площину засобами виразності живопису (нюанс, контраст), набути навичок праці з матеріалом, використовувати знання технік виконання, здійснювати оптимальне композиційне та колористичне рішення, формувати власні погляди)

володіти: сучасними формами та методами роботи, практичними навичками у виконанні творчих доробків, зокрема, мати практичний досвід роботи з інструментами, технологіями та методами, що використовуються на навчальній практиці.

2. СКЛАДОВА НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

Вид практики	Курс	Семестр	Тривалість (год.)	Кредити ЄКТС	Форма підсумкового контролю
Навчальна практика	2	4	180	6	залік

Професійні компетентності Стандарту фахової передвищої освіти за спеціальністю 022 Дизайн галузі знань 02 Культура і мистецтво, (затвердженого і введеного в дію наказом Міністерства культури та інформаційної політики України від 14 червня 2021 р. № 429), набуття яких забезпечується проходженням навчальної практики.

Код і назва компетентності	Результати навчання
ЗК 5 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	РН 1 Діяти відповідно до загальних та спеціальних актів законодавства, у тому числі законодавства про авторське і суміжні права, захист персональних даних і розповсюдження інформації в межах освітньо-професійної програми.
ЗК 7 Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.	РН 4 Застосовувати базові поняття, концепції, принципи, техніки і технології дизайну в процесі створення об'єктів дизайну.
ЗК 8 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	РН 6 Застосовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології для пошуку та аналізу необхідної інформації у вирішенні практичних проблем.
СК 1 Здатність застосовувати теоретичні знання в області мистецтва та дизайну, враховувати традиційні та сучасні культурно-мистецькі процеси й практики у власній професійній діяльності.	
СК 3 Здатність застосовувати засоби та прийоми формоутворення, макетування та моделювання об'єкту для втілення дизайнерської ідеї.	

СК 5 Здатність використовувати програмне забезпечення для вирішення професійних завдань.	РН 9 Зображувати композиційно-цілісні об'єкти дизайну засобами графічних технік.
СК 10 Здатність планувати та управляти процесом виконання дизайнерського завдання.	РН 10 Створювати макет (модель) об'єкту (продукту) дизайну для демонстрації творчого задуму.
СК 12 Здатність презентувати результати власної та/або командної творчої діяльності, у тому числі продукт дизайну перед різними аудиторіями.	РН 11 Обґрунтовувати вибір технік, технологій та матеріалів для створеного або спроектованого об'єкту (продукту) дизайну, враховуючи його екологічну безпечність.
	РН 14 Працювати автономно та/або в команді.
	РН 16 Самостійно ставити цілі, організовувати робочий час та простір, дотримуватися строків виконання завдань.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

Програма практики регламентує мету, зміст і послідовність проведення навчальної практики, підведення її підсумків і містить рекомендації щодо видів і форм контролю рівня знань, умінь і навичок, яких здобувачі мають набути під час проходження практики.

3.1. Тематичний план проходження навчальної практики

№	Назва тем, завдань	Кількість годин	Форма поточного контролю
1.	Ознайомлення з програмою практики. Інструктаж з охорони праці і запобігання травматизму.	2	Усне обговорення
2.	Начерки та замальовки складових частин пейзажу: рисунок пейзажу для відображення стану природи	30	Обговорення та оцінювання практичних робіт
3.	Короткострокові етюди квітів і рослин в різній техніці.	30	Обговорення та оцінювання практичних робіт
4.	Короткострокові начерки міського пейзажу (кистьовий начерк - скетч).	30	Обговорення та оцінювання практичних робіт
5.	Творча робота в жанрі пейзажу. Виконання з натурних замальовок	30	Обговорення та оцінювання практичних робіт

	міського пейзажу: довготривалий етюд		
6.	Індивідуальні завдання: Етюд в жанрі сільський пейзаж	54	Обговорення та оцінювання індивідуальних завдань
7.	Звіт практики	4	Захист
	Разом	180	

3.2. Зміст і завдання навчальної практики

№ з/п	Зміст роботи	Завдання
1.	Техніка безпеки під час проходження практики.	Ознайомлення з завданнями практики. Бесіда з керівником практики та інженером з охорони праці.
2.	Отримання завдань практики. План роботи.	Визначення мети, завдання та етапи виконання творчих завдань.
3.	Начерки та замальовки складових частин пейзажу: рисунок пейзажу для відображення стану природи (озеро, парк в сонячну чи похмуру погоду).	Швидкі начерки: перехід до більше докладних замальовок (форма розробляється тоном за допомогою різних по м'якості графічних матеріалів різноманітними прийомами). Матеріал: папір, олівець, лінер, фломастер, туш перо.
4.	Короткострокові етюди квітів і рослин в різній техніці.	Виконання етюдів за допомогою кольору (рекомендується використати різні техніки - заливанням, лесування, по-вологому). Матеріал: папір, акварель.
5.	Короткострокові начерки міського пейзажу (кистьовий начерк - скетч).	Виразна передача характерних рис архітектурних споруджень, побудова площ і вулиць. Матеріал: папір, олівець, лінер, туш перо, фломастер.

6.	Творча робота в жанрі пейзажу. Виконання з натурних замальовок міського пейзажу: довготривалий етюд (за вибором студента).	Композиція з сюжетним центром із обов'язковим зображенням громадської або сакральної споруди. Виконання натурних замальовок міського пейзажу за вибором студента Матеріал: (акварель, гуаш, туш, перо, пастель).
7.	Етюди в жанрі сільський пейзаж (тривалі етюди).	Поетапне виконання пейзажу в техніці живопису (зародження ідеї твору та пошук його художньо-образного рішення; особливості формування образу в композиції пейзажу). Матеріал: акварель, олія, акрил, гуаш.
8.	Звіт практики	Заповнення документації щодо проходження навчальної практики на високому рівні та забезпечення її доступності для перевірки у визначений керівником практики час на поточних консультаціях.

У практичній підготовці враховані інноваційні технології, які використовуються у сфері рисунку та живопису. Таким чином під час проходження навчальної практики здобувачі освіти мають змогу при виконанні завдань застосовувати сучасні графічні матеріали – лінери, художні спиртові, акрилові, акварельні маркери, скечбуки. Та не лише образотворчі матеріали можуть бути застосовані, але й інструментарій графічних планшетів (при бажанні здобувачів), що значно розширює можливості отримання якісного результату.

3.3. Індивідуальні завдання навчальної практики

Невід'ємною частиною проходження практики є виконання індивідуальних завдань, що є важливим етапом у вирішенні основних завдань навчальної практики.

Завдання на навчальну практику, яке формується із урахуванням специфіки сфери графічного дизайну, кожен студент отримує індивідуально від керівника практики Фахового коледжу ЗВО «Університет Короля Данила».

Індивідуальні завдання включаються в програму з метою надбання студентами під час практики умінь та навичок самостійного опрацювання практичних завдань.

Виконання індивідуального завдання активізує діяльність студентів, розширює їх світогляд, підвищує ініціативу і робить проходження навчальної практики більш творчим. Перелік індивідуальних завдань має зразковий характер, зміст їх конкретизується і уточнюється під час проходження навчальної практики керівником від Фахового коледжу ЗВО «Університет Короля Данила».

3.4. Тематики індивідуальних завдань

Студенти під час проходження практики повинні виконати індивідуальне завдання, яке складається з етапів:

1. Начерки та замальовки складових частин пейзажу
2. Короткострокові етюди квітів і рослин в різній техніці.
3. Короткострокові начерки пейзажу (скетчинг).
4. Етюди в жанрі сільський пейзаж (тривалі етюди)

Умова індивідуального завдання	К-ть год.	Перелік практичних завдань для виконання умови індивідуального завдання	Форма контролю
Здобувач на основі набутих знань і навиків виконує довготривалі етюди в жанрі сільського пейзажу.	54	Виконати начерки та замальовки елементів пейзажу (дерево, небо, пагорб, плесо ставка та ін.).	Оцінювання результатів індивідуального практичного завдання після обговорення зі студентами та викладачами циклової комісії.
		Порацювати над короткостроковими етюдами елементів пейзажу переднього плану (листя, квіти, плоди).	
		Виконати короткострокові начерки (скетчинг) пейзажу з кількох ракурсів, низької, середньої, високої ліній горизонту, застосовуючи різні види образотворчих матеріалів і технік.	
		Створити кілька тривалих етюдів в жанрі сільського пейзажу.	

3.5. Підведення підсумків практики

Після закінчення терміну проходження навчальної практики здобувачі освіти Фахового коледжу подають керівнику практики такі документи:

- щоденник;
- звіт за результатами проходження практики.

Вимоги щодо змісту звіту про проходження практики та порядку ведення щоденника описані у *«Методичних рекомендаціях щодо проходження навчальної практики»*.

Результати проходження практики оцінюються комісією та згідно з графіком освітнього процесу з урахуванням попереднього вивчення звітних матеріалів, висновків керівників практики, доповідей здобувачів освіти та їх відповідей на запитання під час захисту практики.

Перераховані вище матеріали після захисту результатів практичної підготовки передаються цикловою комісією в архів для зберігання.

4. ОBOB'ЯЗКИ ТА ПРАВА ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ НА ПРАКТИЦІ

Здобувачі освіти Фахового коледжу під час проходження практики зобов'язані:

- до початку практичної підготовки отримати від керівника практики методичні матеріали (методичні вказівки, програму, індивідуальні завдання);
- своєчасно прибути на практику;
- у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою навчальної практики та вказівками керівника;
- вивчити й суворо дотримуватись правил охорони праці, техніки безпеки і навчальної санітарії та внутрішнього розпорядку;
- нести відповідальність за виконану роботу та її результати і показувати приклад свідомого і сумлінного ставлення до праці.

Здобувачі освіти Фахового коледжу мають право на:

- безоплатне проходження практики;
- методичне та організаційне забезпечення практики;
- консультативну допомогу з боку керівника практики;
- консультування з керівником практики;
- користування бібліотекою, нормативних та інструктивних матеріалів з програмних питань практики;
- здорові, безпечні та належні для високопродуктивної роботи умови для проходження практики.

5. ОBOB'ЯЗКИ КЕРІВНИКА ПРАКТИКИ

Керівник навчальної практики здійснює організаційно-методичну допомогу з питань практики та контроль за її проведенням, а саме:

- забезпечує проведення всіх організаційних заходів у Фаховому коледжі перед проходженням здобувачами освіти навчальної практики: інструктаж; надання здобувачам освіти необхідних документів (програми, індивідуального завдання, методичних рекомендацій щодо оформлення звітної документації тощо);
- контролює забезпечення належних умов практичної підготовки здобувачів освіти та проведення з ними обов'язкових інструктажів з охорони праці і техніки безпеки;
- розробляє тематику індивідуальних завдань, які враховують специфіку спеціальності;
- контролює відвідування здобувачами освіти практичних занять;
- здійснює контроль за виконанням програми практики та термінами її проходження;
- надає методичну допомогу здобувачам фахової передвищої освіти під час виконання ними індивідуальних завдань;
- проводить обов'язкові консультації щодо обробки зібраного матеріалу та його використання для звіту про практику;
- інформує здобувачів фахової передвищої освіти про порядок надання звітів практичної підготовки;

– бере участь у захисті практики у складі комісії, на підставі чого оцінює результати практики здобувачів освіти, атестує їх і виставляє оцінки в індивідуальні навчальні плани;

– готує звіт за результатами проходження практичної підготовки для обговорення на засіданні циклової комісії (звіт повинен містити: список закріплених за ним здобувачів освіти; результати виконання програми, включаючи допущені відхилення від програми; результати захисту практики (заліку); пропозиції щодо вдосконалення)

6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

Оцінювання навчальної практики здійснюється згідно з Положенням про систему контролю та оцінювання знань здобувачів освіти Фахового коледжу ЗВО «Університет Короля Данила».

Під час оцінювання результатів практики враховуються такі показники:

- організованість, дисциплінованість і добросовісне ставлення до роботи здобувача-практиканта, його ініціативність і творчість;
- повнота виконання програми практики та ведення щоденника;
- якість оформлення документації та своєчасність здачі документації;
- відповіді здобувача на поставлені запитання під час захисту звіту.

Результати навчальної практики оцінюються за схемою:

Оформлення матеріалів практики	Зміст матеріалів практики	Захист практики	Сума
10 балів	30 балів	60 балів	100

Систему оцінювання роботи та знань здобувачів за результатами проходження навчальної практики представлено нижче в таблиці.

Найменування	Кількість балів	
<i>1.Звіт із практики – 40 балів (оформлення та зміст матеріалів)</i>		
Оформлення матеріалів практики:		10 балів
Правильність оформлення звіту (порядок розміщення структурних елементів текстової частини, повнота висвітлення матеріалу, відсутність граматичних помилок).	2	
Наявність і якість оформлення звіту та щоденника практики.	6	
Дотримання загальних вимог до оформлення звіту. Наявність і якість оформлення додатків до звіту та відповідність їх оформлення встановленим критеріям (вимогам).	2	
Вимоги до змісту звіту з практики:		30 балів

Якість і глибина виконання усіх програмних завдань фахової практичної підготовки.	10
Наявність, системність і глибина особистого аналізу діяльності бази практики.	10
Наявність і якість самостійного виконання індивідуального завдання.	10

2.Захист матеріалів практики – 60 балів

Глибина оволодіння практичними навичками роботи.	20
Уміння стисло та чітко (дотримуючись регламенту) викласти результати практики.	20
Повнота і ґрунтовність відповідей на запитання членів комісії, здатність аргументовано захищати свої висновки та пропозиції.	20

Якість виконання звіту з практики оцінюється в діапазоні від 0 до 40 балів, а результати захисту матеріалів практики – у діапазоні від 0 до 60 балів. Загальна підсумкова оцінка під час захисту матеріалів практики складається з суми балів, отриманих за якість виконання звіту з практики та кількості балів, отриманих під час захисту.

Переведення даних 100-бальної шкали оцінювання в національну шкалу та шкалу ECTS здійснюється відповідно до критеріїв оцінювання, поданих нижче.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Шкала в балах	Оцінка шкали ECTS	Національна шкала
90-100 балів	A	10-12 («відмінно»)
83-89 балів	B	9 («дуже добре»)
75-82 бали	C	7-8 («добре»)
67-74 бали	D	6 («задовільно»)
60-66 балів	E	4-5 («достатньо»)
35-59 балів	F X	3 («незадовільно»)
0-34 бали	F	1-2 («неприйнятно»)

При цьому, оцінки повинні відповідати таким критеріям:

Оцінка «відмінно». Звіт з практики є бездоганим. Відповідь здобувача базується на рівні самостійного мислення з елементами творчого підходу. Здобувач

у повному обсязі, якісно та своєчасно виконав індивідуальне завдання й усі програмні завдання фахової практичної підготовки, зібрав і засвоїв необхідний матеріал, грамотно та логічно його викладає, правильно обґрунтовує ухвалені рішення, ознайомлений із рекомендованою літературою, оперує фаховими термінами, використовує та уміло поєднує теоретичні надбання з практикою, його доповідь стисла, логічна, проголошена вільно, відповіді на запитання правильні.

Оцінка «дуже добре». Звіт з практики є якісним. Відповідь будується на рівні самостійного мислення. Здобувач у повному обсязі, якісно та своєчасно виконав індивідуальне завдання й усі програмні завдання фахової практичної підготовки, зібрав і засвоїв необхідний матеріал, грамотно та логічно його викладає, правильно обґрунтовує ухвалені рішення, ознайомлений із рекомендованою літературою, оперує фаховими термінами, здійснює самостійний аналіз опрацьованого матеріалу, вміло поєднує теоретичні надбання з практикою. Його доповідь стисла, логічна, проголошена вільно, відповіді на запитання правильні. Можливі несуттєві труднощі у відповідях на деякі неосновні питання.

Оцінка «добре» виставляється за ґрунтовно складений звіт, сумлінну підготовку до його захисту й умілий виклад матеріалу та знань. Під час написання звіту здобувач використав достатню кількість фактичного матеріалу, його доповідь логічна, проголошена вільно, відповіді на запитання здебільшого правильні та стислі, будуються на рівні самостійного мислення. Однак, на захисті здобувач є непослідовним у відповідях, недостатньо обґрунтовує свої висновки та допускає певні неточності в трактуванні окремих проблем.

Оцінка «задовільно» виставляється, якщо здобувач виконує роботи з порушенням терміну, припускає неточності в оформленні матеріалів практики, орієнтується в програмних завданнях фахової практичної підготовки, але не може без сторонньої допомоги зробити на їх основі висновки, пов'язати теоретичні узагальнення з практикою, відчуває значні труднощі в стислому та логічному викладі проблем, не всі його відповіді на запитання правильні або повні.

Оцінка «достатньо». Поверхневе знання матеріалу, часткове виконання кожного виду програмних завдань фахової практичної підготовки, недостатньо чітке формулювання під час викладення матеріалів звіту. Здобувач допускає суттєві помилки та неточності, не володіє практичними навичками.

Оцінка «незадовільно» виставляється у випадку, коли здобувач, навіть маючи непоганий письмовий варіант звіту з практики, не виконав певний вид програмних завдань фахової практичної підготовки, виконав його з нехтуванням встановлених вимог, не може відповісти на запитання щодо сутності досліджених питань, не виконав календарний план проходження навчальної практики.

Оцінка «неприйнятно» ставиться, коли здобувач не з'явився для отримання щоденника практики, не виконав і не захистив звіт з навчальної практики.

7. ТЕХНІКА БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС ПРОХОДЖЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

Навчальна практика здобувачів проводиться на базі Фахового коледжу ЗВО «Університет Короля Данила», відповідає вимогам нормативно-правових актів з охорони праці.

Обов'язковою умовою допущення здобувачів до проходження практики є проходження ними вступного інструктажу з охорони праці і первинного інструктажу на місці проходження практики та оформлення його в журналі реєстрації з підписами особи, яка проводила інструктаж, та особи, яку інструктували.

Здобувачу-практиканту повинні бути забезпечені нормальні умови праці і умови проходження практики.

Здобувач-практикант повинен дотримуватися правил внутрішнього трудового розпорядку організації.

Здобувач-практикант у перший день прибуття на місце проходження практики проходить інструктаж на робочому місці, про що робить відповідний запис у щоденнику, та організовує своє робоче місце (місце проходження практики).

Здобувач-практикант під час проходження навчальної практики зобов'язаний дбати про особисту безпеку і здоров'я оточуючих людей.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Біленчук Ю.В., Підгора В.П. Київ в образотворчому мистецтві XII-XX століть. К.: Мистецтво, 1982р. (порядковий номер 3. 361)
2. Білецький П. О. Рафаель: альбом К.: Мистецтво, 1990. 111с.: іл. (порядковий номер 45281/Г)
3. Гілязова Н. М. Рисунок. Живопис: навч. посіб. Івано- Франківськ:Симфонія форте, 2021. – 120 с.: іл. (порядковий номер 31435)
4. Кириченко М.А., Кириченко І.М. Основи образотворчої грамати: Навч. посіб. 2-ге вид., перероб. і допов. К.: Вища шк., 2002. 190 с.
5. Лукань В. Малюнок: Збірник програм з дисципліни образотворчого циклу. Київ, 1992. 42 с.
6. Лукань В. Рисунок: метод. посіб. до навч. курсу. Івано-Франківськ: Плай, 2005. 112 с.
7. Опанащук М., Опанащук О. Емоційна природа рисунку: навчальний посібник. Львів, 2013. 114 с.
8. Панко Ф. Декоративний живопис» К.: Мистецтво, 1978. (порядковий номер 4. 388)
9. Попов М. Т. Альбом: рисунок, живопис Київ: ТОВ «Європа Прінт», 2008. 164 с.
10. Пригода Л. Малюнок людини в одязі: навч.посіб. К.: КНУБА, 2001р. (порядковий номер 8. 9986)
11. Сак Л. М., Школяренко О. К. Західно-європейський живопис 14-18 століть: альбом. К.: Мистецтво, 1981. 262 с.: іл. (порядковий номер 7. 406а)

12. Туманов І. М. Рисунок, живопис, скульптура: навч. Посібник. Львів. Аверс, 2010. 496 с.

Додаткова література

13. Блудов А. Про викладання живопису на кафедрі графічних мистецтв. Українська Академія мистецтв, випуск 14. Київ, 2007. 167с
14. Гребенюк Г. Є. Основи композиції та рисунку. К.: Техніка, 1997. 222 с.
15. Демиденко О.І., Поддубко К.В. Цілісність зорового сприйняття у живопису натюрморту. «Дизайн-освіта 2009» Харків. ХДАДМ, 2009, частина 2. С. 82-85.
16. Жаборюк А. А. Мистецтво живопису і графіки на Україні в першій половині і середині ХІХ століття: Київ; Одеса : Вища школа, 1983. 206 с.
17. Жердзицький В.Є. Особливості художнього сприйняття живопису. «Дизайн-освіта 2008». Харків: ХДАДМ, 2008. 168 с.
18. Мельничук І. Ю. Методика викладання живопису та композиції під час літньої практики. Вид-во «Емма», 2013. 104 с.
19. Перепадя В.В. Рисунок. Проблеми творчості в навчальному процесі: навчальний посібник. Львів: Палітра, 2003. 288с

Електронні інформаційні ресурси:

20. "Sunflower Burst" Narrated Step by Step Transparent Watercolor Tutorial (сонях аквареллю). URL: <https://www.youtube.com/watch?v=3FVH0LefKLU> (дата звернення 06.06.2024)
21. Basic Flower watercolor- Sunflower(wet-in-wet. Arches rough) NAMIL ART (сонях аквареллю). URL: <https://www.youtube.com/watch?v=vvc7dAULYnQ> (дата звернення 18.08.2024)
22. How to Paint a Sunflower / Yellow Watercolor Painting. Як намалювати сонях аквареллю. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=EgIJGPodLJA> (дата звернення 25.08.2024).
23. Paint Along with Larry Hamilton - Nov. 6, 2013 - Watercolor - "Vase of Flowers". Ваза з квітами. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=HGMOIyuxrac> (дата звернення 25.08.2024).
24. Зображення букету квітів. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=QDk7z9VvPr4> (дата звернення 25.08.2024).
25. Літній пейзаж аквареллю | Як намалювати захід сонця у полі | Детальні уроки малювання. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=KoHaiLL5xuM>
26. Майстер-клас - Техніка МАЛЮВАННЯ ВУГІЛЛЯМ. URL: https://www.youtube.com/watch?v=j7i5_1b-uNQ (дата звернення 28.08.2024).
27. Основні та додаткові матеріали для малювання вугіллям. URL: https://www.youtube.com/watch?v=W46mvFJ9E_Q (дата звернення 28.08.2024).
28. Перші 3 правила, щоб навчитись штрихувати. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=MiakWyGNz6Q> (дата звернення 26.08.2024).
29. Техніки штрихування в академічному малюнку. Вправи для відпрацювання штрихування. URL: <https://gigafox.ru/uk/problems-pregnant/tehniki-shtrihovki-v-akademicheskoy-risunke-uprazhneniya-dlya/> (дата звернення 26.08.2024).
30. Тональний малюнок, вправи зі штрихування. URL: https://www.youtube.com/watch?v=yrpVZ5m8_yo (дата звернення 25.08.2024).

31. Штрихування та положення руки при малюванні. Техніка штрихування. Рівномірне штрихування. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=r5OMRtDmJi8> (дата звернення 27.08.2024).